

Nr 14

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen
behandlade för flera huvudtitlar gemensamma frågor.
(5:e avd.)*

I propositionen nr 1 (bilaga 2) har till behandling upptagits här nedan angivna för flera huvudtitlar gemensamma frågor (se statsrådsprotokollet över civilärenden för den 3 januari 1968).

Den allmänna lönenivån för statsanställda m. m. I statsrådsprotokollet (s. 1—3) erinras under detta avsnitt bl. a. om att lönerna för flertalet statstjänstemän och vissa andra tjänstemän i offentlig verksamhet numera bestäms efter förhandlingar mellan statens avtalsverk och tjänstemännens huvudorganisationer. För åren 1966—1968 har träffats en ramöverenskommelse om löner m. m., innefattande vissa totalramar. I avvaktan på resultatet av förhandlingarna om fördelning av 1968 års totalram har till grund för beräkningen av anslagsmedlen till avlöningsanslagen och till pensioner under nästa budgetår lagts de löne- och pensionsbelopp som gällt fr. o. m. den 1 januari 1967.

Lönegradsplacering för vissa tjänster m. m. Under detta avsnitt erinras i statsrådsprotokollet (s. 3—4) om gällande grunder för prövningen av frågan om vissa tjänsters lönegradsplacering m. m. samt om det bemyndigande som riksdagen lämnat Kungl. Maj:t att vidta åtgärder för genomförandet av överenskommelser som godkänts av riksdagens löne delegation.

Vissa tjänster i departementsorganisationen. Under detta avsnitt i statsrådsprotokollet (s. 4) erinras om att riksdagens bemyndigande år 1965 för Kungl. Maj:t att i statsdepartementen utom utrikesdepartementet inrätta vissa tjänster numera har betydelse endast för tjänster som departementsråd och kansliråd. I den mån bemyndigandet utnyttjats för att inrätta sådana tjänster under år 1967 har detta angivits vid anmälan av respektive departements avlöningsanslag.

Handläggningsordningen vid lönegradsplacering av tjänster i samband med organisationsfrågor (AB-frågor). Under detta avsnitt (s. 4—11) begär Kungl. Maj:t riksdagens bemyndigande att uppskjuta genomförandet av beslutad organisation av myndighet till senare tidpunkt än riksdagen beslutat, om detta föranleds av löneförhandlingar.

Den statliga förplägnadsverksamheten. Under detta avsnitt av statsrådsprotokollet (s. 11—14) hemställs att riksdagen godkänner i statsrådsprotokollet förordade riktlinjer för den statliga förplägnadsverksamheten.

De statliga företagsnämndernas verksamhet. De under förevarande avsnitt upptagna frågorna redovisas å s. 14—16 i statsrådsprotokollet. Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att dels godkänna vad i statsrådsprotokollet föreslagits om disposition av medel för förslagsverksamhet och personalvårdande uppgifter, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att inrätta en central förslagsnämnd.

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond. I statsrådsprotokollet (s. 16—17) anges under detta avsnitt storleken av de anslag, tillsammans 298 909 000 kr., som under de olika huvudtitlarna erfordras för ersättning till de skilda delfonderna.

Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark. Under detta avsnitt i statsrådsprotokollet (s. 17—19) anges storleken av de anslag, tillsammans 2 457 000 kr., som under olika huvudtitlar ansetts böra anvisas för ersättning till fonden.

Utskottet. Innan utskottet ingår på en behandling av vad i statsverkspropositionen under För flera huvudtitlar gemensamma frågor anförts och föreslagits vill utskottet erinra om att i de likalydande motionerna I: 620 och II: 774 framställts yrkanden om avslag på eller ändring av statsverkspropositionen i vissa delar i förening med ändrad ordning för vissa anslagsuppförande i statsbudgeten för budgetåret 1968/69. Utskottet avger denna dag särskilt utlåtande i anledning av nämnda motioner.

I förevarande del av statsverkspropositionen behandlas ett av förhandlingsutredningen framlagt förslag om *ny handläggningsordning vid lönegradsplacering av tjänster i samband med organisationsfrågor (AB-frågor)*. Enligt nuvarande handläggningsordning gäller som huvudregel att avtal i lönefrågan skall ha träffats innan Kungl. Maj:t lägger fram proposition i organisationsfrågan. Förhandlingsutredningen har föreslagit att systemet läggs om så att huvudregeln i stället blir att förhandlingsuppdrag ges till avtalsverket först i samband med att proposition lämnas till riksdagen. Chefen för civildepartementet anser att det nya systemet försöksvis bör prövas. Då Kungl. Maj:t kan besluta i denna fråga innefattar propositionen härutinnan inte något förslag från Kungl. Maj:ts sida. Emellertid kan den nya handläggningsordningen tänkas få till följd att en beslutad organisation inte hinner genomföras vid den tidpunkt som avsetts. Med anledning härav begärs bemyndigande för Kungl. Maj:t att uppskjuta genomförandet av beslutad organisation av myndighet till senare tidpunkt än riksdagen beslutat, om detta föranleds av löneförhandlingar.

Utskottet delar chefens för civildepartementet uppfattning att ett nytt system för handläggning av AB-frågor bör prövas. Den avsedda försöksanordningen förutsättes inte utesluta att avtalsverket i särskilda fall får förhandla i lönefrågor innan proposition lämnats till riksdagen. Vad beträffar det begärda bemyndigandet har utskottet funnit övertygande skäl för det-

samma anförda i statsrådsprotokollet. Utskottet tillstyrker därför propositionen i förevarande hänseende.

I propositionen har Kungl. Maj:t vidare föreslagit riksdagen godkänna vissa *riktlinjer för den statliga förplägnadsverksamheten*. Förslaget innebär att enhetliga regler skapas för myndigheternas kostnadsfria tillhandahållande av nyttigheter för personalförplägnaden. När det är motiverat att utnyttja en enskild restaurang i stället för att anordna särskild personalrestaurang skall subventionen av nyssnämnda nyttigheter kunna utbytas mot kontant ersättning till ifrågakvarande restaurangrörelse.

Utskottet har inte funnit anledning att framställa någon erinran mot vad som anförts under denna punkt i statsrådsprotokollet och anser sålunda i likhet med chefen för civildepartementet att de nya bestämmelserna bör bli tillämpliga redan under innevarande budgetår.

Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande de *statliga företagsnämndernas verksamhet* kommer utskottet att senare avge utlåtande.

Vad *i övrigt* i statsrådsprotokollet i nu förevarande delar anförts föranleder inte något särskilt uttalande från utskottets sida.

Under återopandande av det anförda hemställer utskottet
att riksdagen

1. bemyndigar Kungl. Maj:t att uppskjuta genomförandet av beslutad organisation av myndighet till senare tidpunkt än riksdagen beslutat, om detta föranleds av löneförhandlingar,

2. godkänner de riktlinjer för den statliga förplägnadsverksamheten som förordats i statsrådsprotokollet över civilärenden för den 3 januari 1968.

Stockholm den 6 februari 1968

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från *f ö r s t a* kammaren: herrar Näsström (s), Gillström (s), Birger Andersson (s), Rikard Svensson (s), fru Wallentheim (s), herrar Kaijser (h), Nyman (fp), Mårtensson (s), Bertil Petersson (s), Ottosson (h), Holmberg (h), Per Jacobsson (fp), Rönnberg (s), fru Elvy Olsson (cp) och herr Johan Olsson (cp) samt

från *a n d r a* kammaren: herrar Bohman (h), Blidfors (s), Ståhl (fp) Almgren (s), Eliasson i Sundborn (cp), Mellqvist (s), Bergman (s), Johansson i Norrköping (s), Gustafsson i Kårby (cp), Gustafsson i Uddevalla (s), Fagerlund (s), Björkman (h), Westberg (fp), Nilsson i Kristianstad (s) och Sterne (fp).